

Francesc Cruanyes

Vent blau

fcruanyes@lletranet.com

VÈRTEX I MIRADORS

Dissabte regalarem llibres. I si en la literatura descansa un bon tros de la nostra capacitat de fabulació, també hi ha volums que et fan tocar de peus a terra.

Quan algú et gosa etzibar la pregunta malèvola ("A tu, què t'hauria agradat ser?"), és fàcil parlar sol i ulls clucs dir coses tan comunes com inabastables a certa edat: explorador, trapezista, director d'orquestra, navegant... Per això existeixen les novel·les. Ara, si no us en podeu estar de llegir per aprendre i practicar, per entendre i trepitjar el món real, ja em perdonareu: a mi m'hauria agradat ser en Daco.

I qui és en Daco? En Daco és l'autor de *Vèrtex i miradors*, volum editat pels «Quaderns de la Revista de Girona» (vet-ho aquí, mig articlot per recomanar un llibre!), i de passada diguem que és figuerenc, biòleg i naturalista, home de mar i home de carena, de muntanya, de plana i de vent, funcionari amatent i excursionista exigent. La resta ve sola: ha escrit sobre arbres monumentals, fonts naturals, geologia, balenes, dofins, la badia i la tramuntana, el cap de Creus i la Mare de Déu del Mont. I es diu Josep Maria Dacosta i Oliveras. És que hi ha algú que no el conegui?

Coneguts i saludats, que deia Pla. Conèixer és llegir, que m'agrada dir. I ara que ve Sant Jordi deixeu-vos agafar de la maneta: *Vèrtex i miradors*, segur que en trobeu a les parades. És un llibre quadrat, prim com l'autor, ric i il·lustrat, perfumat com una rosa, fragant com el romaní. Una guia bàsica per aprendre a mirar, per saber què tenim.

Que què tenim, que deia l'anunci? Doncs tenim talaies i roquissars, fars i camins de ronda, antenes i repetidors, castells i nius de metralladores. Tot un país per descobrir, de la serra de Rodes al Bisbe mort, de l'Albera dolça a l'Alta Garrotxa. I en tornar de l'excursió, lectura, lectura, lectura. Per assaborir que l'Empordà no és ciència-ficció, per descobrir que això es pot salvar, per transgredir i respondre que sí: encara som a temps de viure gràcies a les descripcions d'aquells que ens fan obrir els ulls. Encara és possible fer de patró ni que sigui amb vaixells de paper.